

ΗΥ - 280 Θεωρία Υπολογισμού

Διάλεξη 12

Κωνσταντίνος Βάρσος

Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών – Πανεπιστήμιο Κρήτης

Χειμερινό εξάμηνο 2025 - 26

Υπολογισιμότητα

Τι είδαμε στην Διάλεξη 11

- Μηχανές Turing.
- Υπολογισμοί σε Μηχανές Turing.
- Αναγνωρίσιμες γλώσσες.
- Διαγνώσιμες γλώσσες.

Μηχανές Turing

π.χ., Κατασκευάστε TM η οποία αναγνωρίζει την γλώσσα, στο $\Sigma = \{a, b\}$, των συμβολοσειρών που περιέχουν την υποσυμβολοσειρά bba .

Μηχανές Turing

π.χ., Κατασκευάστε TM η οποία αναγνωρίζει την γλώσσα, στο $\Sigma = \{a, b\}$, των συμβολοσειρών που περιέχουν την υποσυμβολοσειρά bba .

Θέλουμε, $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{acc}, q_{rej})$, η οποία διαβάζει την συμβολοσειρά από αριστερά προς τα δεξιά και μπαίνει στην q_{acc} μόνο όταν βρει bba .

Έχουμε, $\Sigma = \{a, b\}$, $s = q_0$.

Δηλαδή, εάν συναντήσει b , μπαίνει στην κατάσταση q_1 , εάν συναντήσει και πάλι b μπαίνει στην κατάσταση q_2 , έπειτα εάν συναντήσει a μπαίνει στην q_{acc} .

...

Μηχανές Turing

Περιγραφή λειτουργίας M :

$M =$ "Για είσοδο w :

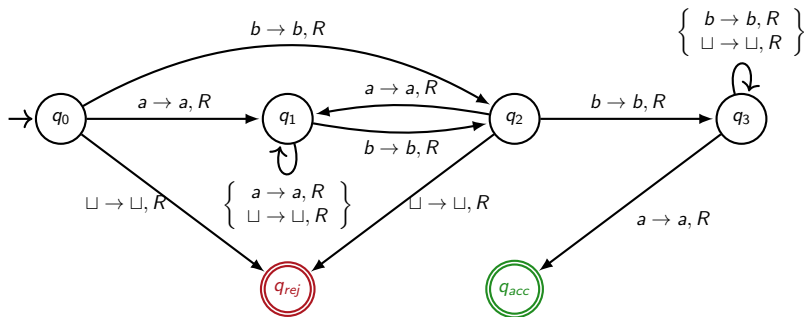
1. Διατρέχουμε την είσοδο από αριστερά προς τα δεξιά και ελέγχουμε αν $w \in \{a, b\}^+$.
Αν όχι **απορρίπτουμε**.
2. Προσπερνάμε τα a , προχωράμε δεξιά.
3. Όταν βρούμε b πάμε σε νέα κατάσταση, προχωράμε δεξιά.
4. Αν βρούμε 2ο b πάμε σε νέα κατάσταση, προχωράμε δεξιά.
Αν δεν υπάρχει άλλο σύμβολο στην w , **απορρίπτουμε**.
5. Αν βρούμε a , **αποδεχόμαστε**."

Μηχανές Turing

Η συνάρτηση μετάβασης δ είναι:

q	σ	$\delta(q, \sigma)$	Σχόλιο
q_0	a	(q_1, a, R)	προσπερνά a και συνεχίζει δεξιά
q_0	b	(q_2, b, R)	βρήκε b και συνεχίζει δεξιά
q_0	$\sqcup$	$(q_{rej}, \sqcup, R)$	βρήκε κενή συμβολοσειρά, απορρίπτει
q_1	a	(q_1, a, R)	προσπερνά a και συνεχίζει δεξιά
q_1	b	(q_2, b, R)	βρήκε b και συνεχίζει δεξιά
q_1	$\sqcup$	$(q_1, \sqcup, R)$	δεν βρήκε bba , δουλεύει επ' άπειρον
q_2	a	(q_1, a, R)	εάν βρει a , επιστρέφει στην q_0
q_2	b	(q_3, b, R)	βρήκε bb και συνεχίζει δεξιά
q_2	$\sqcup$	$(q_{rej}, \sqcup, R)$	δεν βρήκε bba , απορρίπτει
q_3	a	(q_{acc}, a, R)	βρήκε bba , αποδέχεται
q_3	b	(q_3, b, R)	βρήκε b , παραμένει στην q_2
q_3	$\sqcup$	$(q_3, \sqcup, R)$	δεν βρήκε bba , δουλεύει επ' άπειρον

Μηχανές Turing

...

Μηχανές Turing

Τυπικά, η TM $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{acc}, q_{rej})$ θα έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

$$K = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_{acc}, q_{rej}\},$$

$$\Sigma = \{a, b\},$$

$$\Gamma = \{a, b, \sqcup\},$$

$$s = q_0,$$

δ , βλέπε σχήμα ή τον πίνακα μεταβάσεων.

Μηχανές Turing

π.χ., Κατασκευάστε TM η οποία μπαίνει σε ατέρμονα βρόγχο για όλες τις συμβολοσειρές που τελειώνουν σε b και αποδέχεται όλες τις υπόλοιπες συμβολοσειρές.

Μηχανές Turing

π.χ., Κατασκευάστε TM η οποία μπαίνει σε ατέρμονα βρόγχο για όλες τις συμβολοσειρές που τελειώνουν σε b και αποδέχεται όλες τις υπόλοιπες συμβολοσειρές.

Θέλουμε, $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{acc}, q_{rej})$, η οποία διαβάζει την συμβολοσειρά από αριστερά προς τα δεξιά.

Έχουμε, $\Sigma = \{a, b\}$, $s = q_0$.

[Ιδέα] Η M να μετακινηθεί στο τέλος της συμβολοσειράς εισόδου (κατάσταση q_1), να κινήσει την κεφαλή αριστερά ώστε να διαβάσει το τελευταίο σύμβολο. Εάν βρει b , θα πρέπει να μπαίνει σε ατέρμονα βρόγχο.

Ατέρμων βρόγχος: Είμαστε την κατάσταση q_1 και η κεφαλή κινείται μια θέση δεξιά, μετά μια θέση αριστερά, ... Εάν η ταινία βρει την κενή συμβολοσειρά ή τη συμβολοσειρά που να τελειώνει σε a , αποδέχεται.

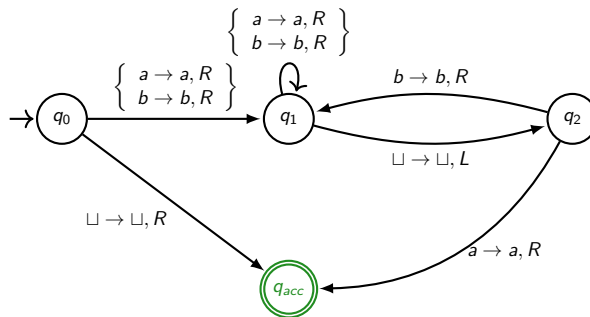
...

Μηχανές Turing

Η συνάρτηση μετάβασης δ είναι:

q	σ	$\delta(q, \sigma)$	Σχόλιο
q_0	a	(q_1, a, R)	προσπερνά a και συνεχίζει δεξιά
q_0	b	(q_2, b, R)	προσπερνά b και συνεχίζει δεξιά
q_0	$\sqcup$	$(q_{acc}, \sqcup, R)$	βρήκε κενή συμβολοσειράς, αποδέχεται
q_1	a	(q_1, a, R)	προσπερνά a και συνεχίζει δεξιά
q_1	b	(q_2, b, R)	προσπερνά b και συνεχίζει δεξιά
q_1	$\sqcup$	$(q_2, \sqcup, L)$	μέχρι να φτάσει στο 1ο κενό κελί
q_2	a	(q_{acc}, a, R)	βρήκε a , αποδέχεται
q_2	b	(q_1, b, R)	το τελευταίο είναι b , ξεκινάει μπρος-πίσω

Μηχανές Turing

...

Μηχανές Turing

Τυπικά, η TM $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{acc}, q_{rej})$ θα έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

$$K = \{q_0, q_1, q_2, q_{acc}, q_{rej}\},$$

$$\Sigma = \{a, b\},$$

$$\Gamma = \{a, b, \sqcup\},$$

$$s = q_0,$$

δ , βλέπε σχήμα ή τον πίνακα μεταβάσεων.

Επεκτάσεις Μηχανής Turing

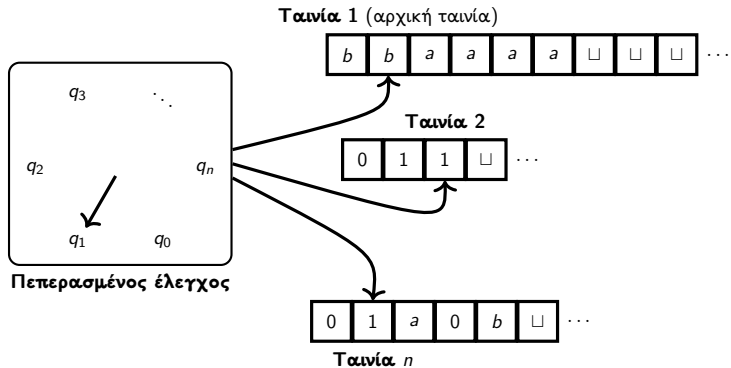
- Οι TM είναι ένα μοντέλο υπολογισμών γενικής χρήσης, δηλαδή όλα τα μοντέλα είναι ισοδύναμα.
- Οι TM είναι ένα πολύ ισχυρό υπολογιστικό μοντέλο.
- Προσπάθεια ενίσχυσης με επιπλέον δυνατότητες, για παράδειγμα
  - Πολλαλπές ταινίες.
  - Ταινία άπειρη και προς τις δύο κατευθύνσεις.
  - Πολλαπλές κεφαλές.
  - Ταινία $n > 1$ διαστάσεων.

Θετικά. Ευκολότερος σχεδιασμός.

Αρνητικά. Δεν ενισχύεται το υπολογιστικό μοντέλο. Δηλαδή, ίδιες κλάσεις αναγνωρίσιμων και διαγνώσιμων γλωσσών.

■ Η βασική TM προσομοιώνει τις 'ενισχυμένες' εκδόσεις.

Μηχανές Turing πολλαλών ταινιών

Μηχανές Turing πολλαλών ταινιών

■ Μηχανή Turing με $k \geq 1$ ταινίες $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{rej}, q_{acc})$:

$$\delta : K \times \Gamma^k \rightarrow K \times \Gamma^k \times \{R, L\}^k$$

π.χ., $\delta(q, a_1, \dots, a_k) = (p, b_1, \dots, b_k, D_1, \dots, D_k), \quad D_i \in \{R, L\}.$

■ Συνολική κατάσταση, $(q, (w_1 \underline{a_1} u_1, \dots, w_k \underline{a_k} u_k))$.

■ Ομοίως με πριν για τις σχέσεις $\vdash_M$ και $\vdash_M^*$.

■ Η συμβολοσειρά εισόδου τοποθετείται στην πρώτη ταινία με τον ίδιο τρόπο όπως και σε μια απλή TM.

■ Οι άλλες ταινίες είναι αρχικά κενές, με την κεφαλή στο αριστερότερο άκρο της καθεμιάς

■ Αρχική είσοδος με είσοδο w : $(q, (\underline{\sqcup} w, \underline{\sqcup}, \dots, \underline{\sqcup}))$. Δηλαδή, είσοδος στην πρώτη ταινία, οι υπόλοιπες είναι κενές.

Μηχανές Turing πολλαπλών ταινιών

Μια γλώσσα A είναι αναγνωρίσιμη, σημαίνει από TM M μονής ταινίας (1-ταινίας).

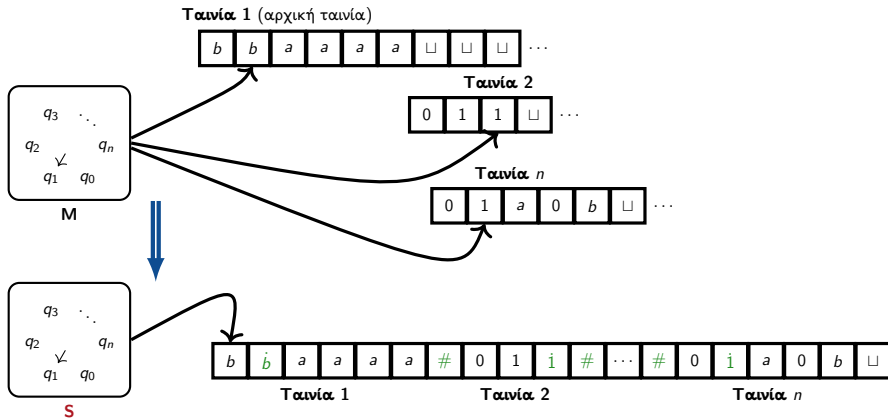
Θεώρημα. Μια γλώσσα A είναι αναγνωρίσιμη ανν είναι αναγνωρίσιμη από TM M πολλαπλών ταινιών.

Απόδειξη. Το ευθύ είναι άμεσο. Για το αντίστροφο έχουμε το εξής:

- Μετατρέπουμε την M σε TM 1-ταινίας, έστω S .
- Η S προσομοιώνει την M αποθηκεύοντας τα περιεχόμενα των ταινιών της M σε κομμάτια, διαχωριζόμενα από το σύμβολο $\#$.
- Καταγράφει την θέση που βρίσκεται η κεφαλή της κάθε ταινίας με ειδικό σύμβολο ($\dot{a}$ αντί για a).

Μηχανές Turing πολλαλών ταινιών

Απόδειξη. (συνέχεια)

Μηχανές Turing πολλαλών ταινιών

π.χ., Έστω η TM M με 3-ταινίες, αλφάβητο ταινιών $\Gamma = \{\sqcup, 0, 1\}$. Μια μετάβαση μπορεί να έχει την μορφή

$$\delta(q, 0, 1, 1) = (p, 1, 1, 0, R, R, L).$$

Υποθέτουμε ότι έχει και τις μεταβάσεις $\delta(q, x, \sqcup, \sqcup) = (p, x, 0, \sqcup, R, R, L)$, $\forall x \in \Gamma$.

Θέλουμε να κάνουμε μερικά βήματα στον υπολογισμό της $w = 101$,

$$\begin{aligned} (q, (\sqcup 101, \sqcup, \sqcup)) &\rightarrow (q, (\underline{1}01, \sqcup, \sqcup)) \vdash_M (q, (1\underline{0}1, 0\underline{\sqcup}, \sqcup)) \\ &\vdash_M (q, (10\underline{1}\sqcup, 00\underline{\sqcup}, \sqcup)) \vdash_M \dots \end{aligned}$$

□

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

Μια μη-ντετερμινιστική TM όταν βρίσκεται σε μια δεδομένη κατάσταση και διαβάζει ένα σύμβολο από την ταινία, μπορεί να έχει περισσότερες από μια δυνατές επιλογές μετάβασης.

Ορισμός. Μη-ντετερμινιστική μηχανή Turing (NTM) είναι μια επτάδα $(K, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, q_{acc}, q_{rej})$ με συνάρτηση μετάβασης

$$\delta : K \times \Gamma \rightarrow 2^{K \times \Gamma \times \{R, L\}}.$$

π.χ., $\delta(q, \sigma) = \{(q, \sigma, L), (p, \tau, R), (r, \nu, L)\}.$

■ Η σχέση $\vdash_M$ **δεν** είναι μονοσήμαντη. [από μια συνολική κατάσταση μπορούν να παραχθούν πολλές σε κάθε βήμα]

■ Στις NTM ο υπολογισμός είναι ένα δέντρο.

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

■ Για κάθε ζεύγος (κατάσταση, σύμβολο) της NTM N έχουμε το πολύ $\mu = 2 \cdot |K| \cdot |\Gamma|$ επιλογές, κάθε υπολογισμός της N κωδικοποιείται και αντιστοιχίζεται ως μια συμβολοσειρά από το σύνολο $\{1, 2, \dots, \mu\}$.

π.χ., Έστω οι μη-ντετερμινιστικές μεταβάσεις

$$\begin{aligned}\delta(s, \sigma) &= \{(s, \sigma, L), (r, \sigma, R)\} \\ \delta(r, \sigma) &= \{(p, \sigma, R), (r, \tau, L), (s, \sqcup, R)\} \\ \delta(p, \sqcup) &= \{(p, \sigma, L), (q_{acc}, \sqcup, R)\}\end{aligned}$$

Το μ είναι $\{111, 112, 121, \dots, 131, \dots, 212, \dots, 232\}$.

■ Ποιος θα είναι ο υπολογισμός της $w = \sigma\sigma$;

$$(s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (r, \sigma\underline{\sigma}) \vdash_M (p, \sigma\sigma\underline{\sqcup}) \vdash_M (q_{acc}, \sigma\sigma \sqcup \underline{\sqcup}) \rightsquigarrow 212.$$

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

π.χ., (συνέχεια) Έστω οι μη-ντετερμινιστικές μεταβάσεις

$$\delta(s, \sigma) = \{(s, \sigma, L), (r, \sigma, R)\}$$

$$\delta(r, \sigma) = \{(p, \sigma, R), (r, \tau, L), (s, \sqcup, R)\}$$

$$\delta(p, \sqcup) = \{(p, \sigma, L), (q_{acc}, \sqcup, R)\}$$

Το μ είναι $\{111, 112, 121, \dots, 131, \dots, 212, \dots, 232\}$.

■ Ποιος θα είναι ο υπολογισμός της $w = \sigma\sigma$;

$$(s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (r, \sigma\underline{\sigma}) \vdash_M (p, \sigma\sigma\underline{\sqcup}) \vdash_M (q_{acc}, \sigma\sigma \sqcup \underline{\sqcup}) \rightsquigarrow 212.$$

$$(s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M \dots$$

$$(s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (s, \underline{\sigma}\sigma) \vdash_M (r, \sigma\underline{\sigma}) \vdash_M \dots$$

□

■ Έχουμε δηλαδή ένα **δέντρο** για τον υπολογισμό της w , $N(w)$.

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing - Υπολογισμοί

■ Η $M = (K, \Sigma, \Gamma, \delta, s, q_{acc}, q_{rej})$ **αποδέχεται την συμβολοσειρά w αν $\exists$ υπολογισμός $(q_0, w) \vdash_M^* (q_{acc}, w')$ [πάλι στο (q_0, w) η κεφαλή διαβάζει το 1ο σύμβολο της w]**

■ Δηλαδή, υπάρχει ένας κλάδος του υπολογισμού της M που οδηγεί σε μια κατάσταση αποδοχής.

■ Η M **ημιαποφασίζει** μια γλώσσα A αν ισχύει

$$w \in A \text{ ανν } M \text{ δέχεται την } w.$$

■ Η M **αποφασίζει** μια γλώσσα A αν για κάθε

- όλοι οι υπολογισμοί της M με είσοδο w τερματίζουν
- $w \in A$ ανν η M δέχεται την w .

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

Θεώρημα. Για κάθε NTM N υπάρχει ισοδύναμη TM M .

Απόδειξη. Διαισθητικά, αρκεί να δείξουμε ότι κάθε NTM N μπορεί να προσομοιωθεί από μια TM M .

Ιδέα. Για κάθε είσοδο w , στην M εκτελούμε τη συστηματική διάσχιση του δέντρου που σχηματίζεται για όλες τις πιθανές μεταβάσεις της N για είσοδο w .

- Θα πρέπει να δοκιμάσουμε όλα τα πιθανά κλαδιά στο δέντρο υπολογισμού της N .
- Για την διερεύνηση χρησιμοποιούμε BFS. [Γιατί όχι DFS;]
- Έτσι η M θα επισκέπτεται κάθε φορά όλους τους κόμβους που βρίσκονται στο ίδιο βάθος, μέχρι να καταφέρει να βρει μια συνολική κατάσταση αποδοχής (αν υπάρχει).

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

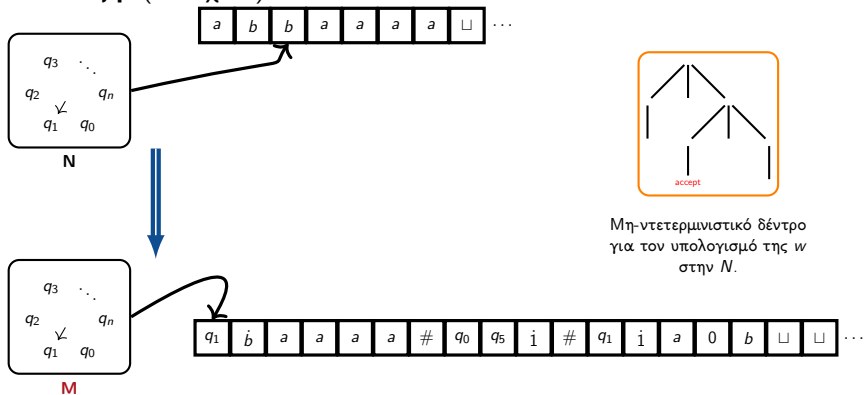
Θεώρημα. Για κάθε NTM N υπάρχει ισοδύναμη TM M .

Απόδειξη.

- Ορίζουμε M που προσομοιώνει την N .
- Η M χρησιμοποιεί **BFS στο δέντρο** υπολογισμού της $N(w)$.
- Έστω d το μέγιστο πλήθος συνολικών καταστάσεων που παράγονται από κάποια συνολική κατάσταση.
- Κάθε d -αδικός αριθμός μήκους k προσδιορίζει μια ακολουθία $\leq k$ βημάτων στο δέντρο υπολογισμού της $N(x)$.
- Η M γράφει d -αδικούς αριθμούς μήκους $1, 2, \dots$ και προσομοιώνει αντίστοιχους ντετερμινιστικούς υπολογισμούς μέχρι είτε
  - κάποιος υπολογισμός τερματίζει σε αποδοχή (M αποδέχεται)
  - είτε όλοι οι υπολογισμοί μήκους $\leq k$ τερματίζουν σε απόρριψη (M απορρίπτεται)
- Αν $t(|w|)$ ύψος δέντρου, χρόνος προσομοίωσης $O(d^{t|w|})$.

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

Απόδειξη. (συνέχεια)

□

Μη-ντετερμινιστικές Μηχανές Turing

Θεώρημα. Για κάθε NTM N υπάρχει ισοδύναμη TM M .

Απόδειξη. (Εναλλακτικά) Η M χρησιμοποιεί 3 ταινίες.

1η αποθηκεύει την **είσοδο** και δεν την τροποποιεί.

2η αντίγραφο της ταινίας της N . [προσομοιώνει την λειτουργία της N]

3η καταχωρεί την τρέχουσα συμβολοσειρά από το $[\mu]$. $[[\mu] = \{1, 2, \dots, \mu\}]$

Παράγει στην 3η ταινία την 1η συμβολοσειρά από $[\mu]$ (λεξικογραφική σειρά).

Για κάθε τέτοια συμβολοσειρά z , αντιγράφει στην 2η ταινία την **είσοδο** και προσομοιώνει την N με βάση z .

Αν κάποιο ψηφίο της z δεν αντιστοιχεί σε μετάβαση της N ή M δεν είναι σε κατάσταση $\{q_{acc}, q_{rej}\}$ με το τέλος της z , η M σβήνει την 2η ταινία και παράγει στην 3η ταινία την επόμενη συμβολοσειρά από $[\mu] \Rightarrow$ Η M αποδέχεται αν η N αποδέχεται. □

Υπολογίσιμες συναρτήσεις

- Κάθε φυσικός αριθμός n μπορεί να κωδικοποιηθεί στην ταινία εισόδου.
- Άρα και κάθε πλειάδα φυσικών αριθμών $(n_1, n_2, \dots, n_k)$.
- Έστω ϕ μερική συνάρτηση $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$. [δεν ορίζεται σε όλο το πεδίο ορισμού]
- Έστω TM M και ϕ μερική συνάρτηση $\mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, όπου για τις $(n_1, n_2, \dots, n_k)$ που ορίζεται έχουμε,

$$\phi(n_1, n_2, \dots, n_k) = m.$$

Υπολογίσιμες συναρτήσεις

■ Η M **υπολογίζει** την ϕ αν για κάθε $(n_1, n_2, \dots, n_k)$ ισχύει ένα από τα εξής,

1 Αν $\phi(n_1, n_2, \dots, n_k)$ ορίζεται,

- Η M εκτελεί με $n_1, n_2, \dots, n_k$ κωδικοποιημένη στην ταινία, αρχικά.
- Τερματίζει στην q_{acc} με $n_1, n_2, \dots, n_k, m$ στην ταινία.

2 Αν $\phi(n_1, n_2, \dots, n_k)$ δεν ορίζεται,

- Η M εκτελεί με $n_1, n_2, \dots, n_k$ κωδικοποιημένη στην ταινία, αρχικά.
- Είτε τερματίζει στην q_{rej} , είτε αποτυγχάνει να τερματίσει.

■ Μια συνάρτηση ϕ λέγεται **υπολογίσιμη** αν υπάρχει TM M που την υπολογίζει.

Υπολογίσιμες συναρτήσεις

π.χ., Έστω η συνάρτηση $\phi(n) = 2n$ και η κωδικοποίηση γίνεται στο μοναδιαίο σύστημα αρίθμησης (unary).

Χωρίζουμε την ταινία στο κομμάτι της εισόδου και στο κομμάτι της εξόδου, χρησιμοποιώντας ένα ειδικό σύμβολο, έστω $\#$. Αρχικά, αριστερά του $\#$ είναι η είσοδος, η κωδικοποίηση του n , και δεξιά του $\#$ κενή.

$M =$ "Για είσοδο n :

1. Χωρίζουμε την ταινία χρήσει $\#$.
2. Διέγραψε τον αριστερότερο 1 από την συμβολσειρά πριν $\#$.
3. Διέτρεξε όλη την είσοδο, το $\#$ και την έξοδο και γράψε 11.
4. Διέτρεξε την ταινία προς τα αριστερά μέχρι να βρεις τον πρώτο 1 πριν το $\#$.
5. Επανέλαβε 2.-4..
6. Αν κανένας 1 πριν $\#$, αποδέξου."

